

Rapport

Projectnummer: 368302

Referentienummer: SWNL0268324

Datum: 25-11-2019

Verkenndend Natuuronderzoek IKC te Marum

Oriënterend onderzoek in het kader van de wet- en regelgeving voor natuur

Definitief

Verantwoording

Titel	Verkennd Natuuronderzoek IKC te Marum
Subtitel	Oriënterend onderzoek in het kader van de wet- en regelgeving voor natuur
Projectnummer	368302
Referentienummer	SWNL0268324
Revisie	Definitief
Datum	25-11-2019

Auteur(s)	Germ Zeephat
E-mailadres	germ.zeephat@sweco.nl

Gecontroleerd door	Rietje Klous
Paraaf gecontroleerd	

Goedgekeurd door	Tim Verver
Paraaf goedgekeurd	

Inhoudsopgave

1	Inleiding	4
1.1	Kader van het onderzoek	4
1.2	Ligging plangebied en voorgenomen activiteiten	4
2	Wet natuurbescherming: Natura 2000-gebieden.....	6
2.1	Toetsingskader	6
2.2	Inventarisatie	8
2.3	Analyse van de mogelijke effecten	9
3	Wet natuurbescherming: soortenbescherming	11
3.1	Toetsingskader	11
3.2	Methode	12
3.3	Voorkomende ecotopen	13
3.4	Planten.....	13
3.5	Vleermuizen.....	13
3.6	Overige zoogdieren	13
3.7	Vogels.....	14
3.8	Amfibieën en Reptielen	14
3.9	Vissen	15
3.10	Ongewervelden	15
4	Natuurbeleidskaders	16
4.1	Toetsingskader	16
4.2	Natuurnetwerk Nederland.....	16
5	Conclusies.....	18
6	Bronnenlijst.....	20

1 Inleiding

1.1 Kader van het onderzoek

Gemeente Westerkwartier heeft Sweco gevraagd een bestemmingsplanwijziging voor te bereiden aangaande de realisatie van een nieuw Integraal Kind Centrum (IKC) te Marum. Onderdeel van deze ruimtelijke planvorming is voorliggend verkennend natuuronderzoek.

Projecten of handelingen dienen namelijk te worden getoetst aan de wet- en regelgeving voor natuur. De natuurbescherming in Nederland bestaat uit de volgende kaders:

- Wet natuurbescherming:
 - Natura 2000-gebieden
 - Soorten
- Natuurnetwerk Nederland (NNN) en natuurgebieden buiten het NNN (o.a. ganzenfoeragegebied, weidevogelleefgebied).

Het verkennend natuuronderzoek is er op gericht om een eerste inzicht te krijgen in de mogelijke effecten op beschermde natuurwaarden in en om het projectgebied en de mogelijke vervolgstappen die moeten worden genomen met betrekking tot aanvullend veldonderzoek, nader effectonderzoek en nadere procedures. Het verkennend onderzoek is de eerste stap in de procedure. Afhankelijk van het resultaat moeten de navolgende stappen al dan niet worden doorlopen.

In dit verkennend natuuronderzoek heeft toetsing plaatsgevonden op beschermde Natura 2000-gebieden, beschermde soorten en op de natuurbeleidskaders.

1.2 Ligging plangebied en voorgenomen activiteiten

Het plangebied ligt in Marum aan de zuidzijde van de Hoornweg. In afbeelding 1.1 is de locatie van het plangebied globaal weergegeven. In de huidige situatie wordt het plangebied gebruikt als sportpark met meerdere voetbalvelden en een smalle strook volkstuinten.

Afbeelding 1.1: Globale ligging van het plangebied (rood omkaderd).

In de nieuwe situatie zal op het trainingsveld op het westelijk deel van het sportcomplex (zie afbeelding 1.2) het IKC worden aangelegd. Het uiterst westelijk gelegen voetbalveld behoudt zijn functie en verandert niet. In het IKC worden meerdere kindfuncties samengevoegd op één locatie. Deze functies liggen nu nog verspreid in Marum. De basisscholen CBS De Bron en OBS De Springplank zijn gevestigd nabij het centrum op circa 100 meter van elkaar, gescheiden door de Wendtsteinweg. Het consultatiebureau is gelegen aan de Langestraat, kinderopvangcentrum Het Zonnetje is gevestigd aan de Noorderringweg.

Afbeelding 1.2: Locatie IKC op Sportpark De Holten

2 Wet natuurbescherming: Natura 2000-gebieden

2.1 Toetsingskader

Hoofdstuk 2 van de Wet natuurbescherming heeft als doel het beschermen van Natura 2000-gebieden (Vogel- en Habitatrichtlijn) in Nederland. Plannen, projecten of andere handelingen met negatieve effecten op deze beschermde gebieden, zijn in beginsel niet toegestaan. De voorliggende natuurtoets geeft daarom een eerste inzicht in de mogelijke effecten van de realisatie van het IKC voor Natura 2000-gebieden en de gevolgen daarvoor voor verder onderzoek of vergunningprocedures. De natuurtoets kan de volgende mogelijke conclusies hebben:

- Geen nader onderzoek: effecten kunnen op voorhand worden uitgesloten, bijvoorbeeld omdat er geen Natura 2000-gebieden in de omgeving aanwezig zijn en het voornemen geen verreikende effecten heeft.
- Effecten kunnen niet op voorhand worden uitgesloten; er is een voortoets nodig om een betere inschatting te krijgen. Als significante effecten op grond van een voortoets niet zijn uit te sluiten, is een passende beoordeling nodig.
- Indien met de natuurtoets direct duidelijk is, dat zonder mitigatie significante effecten niet zijn uit te sluiten, kan ook direct een passende beoordeling uitgevoerd worden. Indien significantie van effecten op basis van de passende beoordeling niet kan worden uitgesloten volgt een ADC-toets. Aangetoond dient te worden dat er geen alternatieven zijn met minder effecten, er sprake is dwingende redenen van groot openbaar belang en in compensatie is voorzien.

Indien projecten of andere handelingen leiden tot verslechtering of significante verstoring van Natura 2000-gebieden is een vergunning noodzakelijk op grond van artikel 2.7 Wet natuurbescherming. Een bestuursorgaan stelt een plan uitsluitend vast indien de zekerheid is verkregen dat het plan de natuurlijke kenmerken van het gebied niet zal aantasten of is voldaan aan de ADC-toets.

Beoordeling effecten stikstofdepositie

Op 29 mei 2019 heeft de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (ABRvS) uitspraak gedaan over het Programma Aanpak Stikstof (PAS). De Afdeling heeft geoordeeld dat het PAS niet aan alle eisen van de Habitatrichtlijn voldoet. Het PAS geeft onvoldoende zekerheid dat met de uitgifte van ontwikkelingsruimte significante gevolgen voor Natura 2000 zijn uitgesloten. De consequentie is dat het PAS niet als basis voor toestemming voor projecten of andere activiteiten kan worden gebruikt. Er zal daarom een eigenstandige projectspecifieke ecologische beoordeling in de vorm van een voortoets en eventueel een passende beoordeling moeten worden gemaakt.

De ABRvS heeft enkele wettelijke bepalingen uit de Wnb, het Besluit natuurbescherming en de Regeling natuurbescherming onverbindend verklaard. De belangrijkste consequenties daarvan zijn:

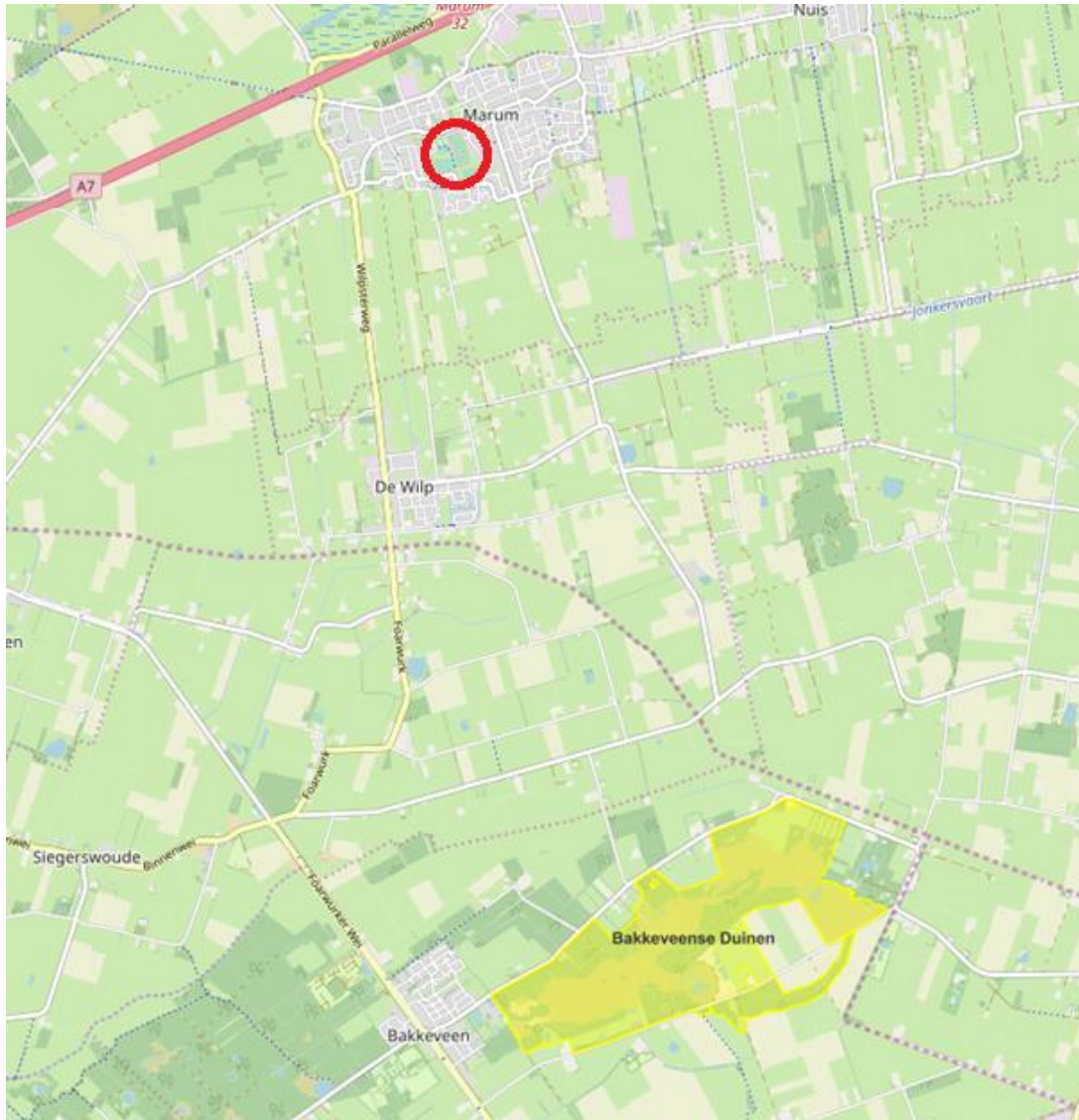
- Het verbod op extern salderen is opgeheven. Er mag dus weer extern gesaldeerd (salderen met emissierechten van stoppende veehouderijen of industriële bedrijven) worden. Dit echter onder strikte voorwaarden. Zo mogen de stoppende bedrijven niet al zijn meegenomen in het PAS. In beginsel zijn in het PAS alle bedrijven opgenomen die binnen 1 km van Natura 2000-gebieden liggen en in de periode 2015-2018 zijn gestopt.

- De PAS-lijst met 118 PAS-gebieden is onverbindend verklaard. In de eigenstandige ecologische beoordeling moet dus ook getoetst worden op de niet PAS-gebieden (o.a. Vogelrichtlijngebieden).
- Drempelwaarde (0,05 mol N/ha/jr) en afstandsgrenswaarden (o.a. 3 km voor wegverkeer) komen te vervallen.
- De referentiedata uit het PAS (feitelijke depositie 2012-2014) voor het bepalen of sprake is van een toename aan stikstofdepositie komen te vervallen. Dat wil zeggen dat weer relevant wordt of voor een bepaalde activiteit toestemming is verleend voordat het betreffende gebied waar die activiteit gevolgen voor heeft als Vogelrichtlijngebied werd aangewezen respectievelijk als Habitatrichtlijngebied door de Europese Commissie op de lijst van gebieden van communautair belang werd geplaatst. Voor Vogelrichtlijngebieden gaat het hierbij om 10 juni 1994 of later (veelal 24 maart 2000), bij Habitatrichtlijngebieden gaat het in de regel om 7 december 2004.

Voor het uitvoeren van de stikstofberekening wordt nog steeds gebruik gemaakt van de Aeries calculator. Er zijn wel enkele wijzigingen in de invoer nodig.

2.2 Inventarisatie

Voor de inventarisatie van Natura 2000-gebieden is gebruik gemaakt van de gebiedendatabase van het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV). Uit deze gebiedendatabase blijkt dat het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied Bakkeveense Duinen betreft (op ca. 5,5 km). Natura 2000-gebied Bakkeveense Duinen is aangewezen voor stikstof gevoelige habitattypen. In figuur 2.1 is de ligging weergegeven van het plangebied ten opzichte van het Natura 2000-gebied de Bakkeveense Duinen.

Afbeelding 2.1: Globale ligging van het plangebied (rood gemarkeerd) ten opzichte van Natura 2000-gebied Bakkeveense Duinen (transparant geel)

2.3 Analyse van de mogelijke effecten

Het plangebied ligt buiten de begrenzing van Natura 2000-gebied. Het dichtstbijzijnde Natura-2000 gebied is Bakkeveense Duinen op ca. 5,5 km. Directe aantasting zoals oppervlakteverlies en versnippering van een Natura 2000-gebied is niet aan de orde omdat de werkzaamheden buiten de begrenzing van een Natura 2000-gebied plaatsvinden. Verstoring van verstoringsgevoelige dieren door beweging, geluid, trilling en licht gedurende de realisatiefase en gebruiksfase reikt tot maximaal enkele honderden meters ver. De begrenzing van Natura 2000-gebied Bakkeveense Duinen bevindt zich met een afstand van 5,5 km ruim buiten de zone die verstoord zou kunnen worden vanuit het plangebied. Hiermee is uitgesloten dat er effecten zijn van de werkzaamheden door verstoring op Natura 2000-gebied Bakkeveense Duinen.

Het Natura 2000-gebied Bakkeveense Duinen is aangewezen voor habitattypen die gevoelig zijn voor de uitstoot van stikstof. Door de aanlegfase zal tijdelijk een geringe toename in stikstofdepositie ontstaan. Om zicht te krijgen op de hoeveelheid stikstof die neer zal slaan door realisatie van het IKC is een berekening uitgevoerd met de Aeries calculator. Als de additionele stikstofuitstoot groter is dan 0,00 mol N/ha/jr dient een voortoets te worden uitgevoerd om inzichtelijk te maken of de uitstoot daadwerkelijk negatieve effecten heeft op de gevoelige habitattypen.

In het beoogd aan te leggen IKC worden meerdere 'kindfuncties' samengevoegd op één locatie. Deze functies liggen nu verspreid in Marum. Basisscholen CBS De Bron en OBS De Springplank zijn gevestigd nabij het centrum op circa 100 meter van elkaar, gescheiden door de Wendtsteinweg (zie afbeelding 2.2). Het consultatiebureau is gelegen aan de Langestraat, kinderopvangcentrum Het Zonnetje is gevestigd aan de Noorderringweg. Door de aanleg van het IKC worden een aantal functies gecombineerd op één (nieuwe) locatie, maar van toename van (één van) de functies is geen sprake. Naar verwachting zal er geen extra verkeer aantrekkende werking plaatsvinden, maar alleen een verschuiving van verkeer binnen Marum.

Er is dus alleen sprake van een mogelijke verhoging van stikstofdepositie door de realisatiefase. Voor de gebruiksfase hoeft geen stikstof berekening plaats te vinden met het model Aeries.

De rekenresultaten laten zien dat door de geplande activiteit (realiseren van het IKC te Marum) geen verhoging van stikstofdepositie plaatsvindt in omliggende kwetsbare Natura 2000-gebieden. Door het hanteren van de beslisboom voor toestemmingverlening stikstofdepositie bij nieuwe activiteiten (gepubliceerd door de rijksoverheid te 12-10-2019) blijkt dat voor deze activiteit vergunningsvrij is. De beslisboom is opgenomen in Bijlage 2.

Afbeelding 2.2: Ligging individuele voorzieningen IKC in Marum en sportpark De Holten

3 Wet natuurbescherming: soortenbescherming

3.1 Toetsingskader

In de Wet natuurbescherming is de soortenbescherming in Nederland geregeld. In de Wet natuurbescherming worden drie verschillende beschermingsregimes gehanteerd waaraan verschillende verbodsbepalingen zijn gekoppeld:

Soorten Vogelrichtlijn (artikel 3.1 e.v.):

- lid 1) Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen;
- lid 2) Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen;
- lid 3) Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben;
- lid 4) Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen;
- lid 5) Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Soorten Habitatrichtlijn (artikel 3.5 e.v.):

- lid 1) Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen;
- lid 2) Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren;
- lid 3) Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen;
- lid 4) Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen;
- lid 5) Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

Andere Soorten (artikel 3.10 e.v.)

- lid 1) Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden:
 - onderdeel a.* in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
 - onderdeel b.* de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of
 - onderdeel c.* vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

Voor *Vogelrichtlijn- en Habitatrichtlijnsoorten* geldt dat voortplantings- en rustplaatsen (inclusief functionele leefomgeving) van beschermde soorten niet opzettelijk verstoord of vernietigd mogen worden en dat exemplaren van beschermde soorten niet opzettelijk mogen worden gedood of verwond.

Voor *Andere beschermde soorten* geldt dat voortplantingsplaatsen en rustplaatsen (inclusief functionele leefomgeving) van beschermde soorten niet (opzettelijk) vernietigd mogen worden en dat exemplaren van beschermde soorten niet (opzettelijk) mogen worden gedood of verwond. Verbodsbepalingen ten aanzien van de verstoring zijn niet van toepassing op deze soorten. Ten aanzien van de *andere beschermde soorten* geldt dat het bevoegd gezag (provincies c.q. ministerie van LNV) de vrijheid hebben om soorten binnen deze categorie vrij te stellen van de verbodsbepalingen uit artikel 3.10 Wet natuurbescherming.

Voor beschermde soorten die niet zijn vrijgesteld en de voorgenomen activiteiten strijdig zijn met de bepalingen in de nieuwe wet geldt een ontheffingsplicht. Deze kan alleen worden verleend indien de gunstige staat van instandhouding niet in het geding is. Voor vogels geldt in afwijking hierop dat voor verstoring geen ontheffing nodig is, indien de gunstige staat van instandhouding niet in het geding is. Het is ook mogelijk om voor beide categorie soorten te werken volgens een goedgekeurde gedragscode die is afgestemd op de nieuwe wet. Er is dan geen ontheffing nodig.

3.2 Methode

Bronnenonderzoek

De inventarisatie betreft een onderzoek naar de actueel en potentieel voorkomende beschermde soorten in het plangebied. De inventarisatie bestaat uit een bronnenonderzoek, een verkennend veldbezoek en habitatgeschiktheidsbeoordeling.

Het bronnenonderzoek heeft als doel een overzicht te verkrijgen van de beschikbare informatie met betrekking tot het voorkomen van beschermde soorten in het plangebied en de ruime omgeving er om heen. Hiervoor zijn de volgende bronnen gebruikt:

- NDFF (laatste vijf jaar);
- Soortenatlassen;

Habitatgeschiktheidsbeoordeling

Op basis van een oriënterend veldbezoek is de geschiktheid van biotopen voor beschermde soorten beoordeeld. Deze beoordeling brengt samen met het bronnenonderzoek de beschermde soorten(groepen) in beeld die in het plangebied (kunnen) voorkomen. Het veldbezoek heeft plaats gevonden op 18 juli 2019 door een deskundig ecoloog van Sweco.

Analyse en toetsing van mogelijke effecten

Op basis van het bronnenonderzoek en de habitatgeschiktheidsbeoordeling wordt een inschatting gemaakt in hoeverre de te verwachten soort(groepen)en en/of het geschikte biotoop beïnvloed kunnen worden door de voorgenomen activiteit. Op basis van deze analyse wordt geconcludeerd voor welke soort(groepen) er nader (veld)onderzoek en eventueel ontheffingsplicht in kader van Wet natuurbescherming van toepassing is.

Het onderzoek beperkt zich tot op grond van de Wet Natuurbescherming beschermde plant- en diersoorten. Niet-beschermde Rode lijstsoorten die in het plangebied (kunnen) voorkomen zoals diverse soorten paddenstoelen en vaatplanten worden niet in het onderzoek betrokken omdat deze soorten niet relevant zijn voor toetsing aan de Wet Natuurbescherming.

3.3 Voorkomende ecotopen

Het plangebied bestaat uit sportvelden met een intensief onderhouden grasmat. Rondom de sportvelden staan bomenrijen als afbakening van het sportpark. Binnen het plangebied is sprake van de volgende ecotopen:

- Gras: aanwezig gras is huidig voetbalveld en wordt intensief onderhouden en gebruikt;
- Bomen: rondom het sportpark zijn bomen en bosschages aanwezig (buiten plangebied);

3.4 Planten

Actueel en potentieel voorkomende beschermde soorten

Binnen of in de directe omgeving van het plangebied zijn geen waarnemingen bekend van beschermde plantensoorten (NDFF, laatste 5 jaar). Tijdens het veldbezoek zijn eveneens geen beschermde soorten waargenomen. Gezien de aard van het plangebied, sportvelden, valt dit ook niet te verwachten.

Analyse en toetsing van mogelijke effecten

De werkzaamheden hebben geen effect op plantensoorten behorend tot de beschermingsregimes van de Wet natuurbescherming aangezien deze niet voorkomen in het plangebied. Aanvullend onderzoek naar beschermde planten en een mogelijke ontheffingsprocedure zijn daarom niet nodig.

3.5 Vleermuizen

Actueel en potentieel voorkomende beschermde soorten

Er zijn binnen het plangebied geen waarnemingen bekend van vleermuizen (NDFF, laatste 5 jaar). Volgens actuele verspreidingsgegevens (NDFF Verspreidingsatlas) valt het plangebied binnen het verspreidingsgebied van gewone dwergvleermuis, en laatvlieger. De bomen rondom het sportpark liggen buiten het plangebied, maar kunnen mogelijk dienen als vliegroute en / of verblijfplaats voor vleermuizen.

Analyse en toetsing van mogelijke effecten

Mogelijk aanwezige verblijfplaatsen en vliegroutes in de bomen rondom het sportpark bevinden zich buiten het plangebied en de bomen blijven gehandhaafd. De werkzaamheden zullen derhalve geen negatieve effecten hebben op vleermuizen. Wel dient bij daglicht gewerkt te worden om verstoring van mogelijk aanwezige vleermuizen te voorkomen. Aanvullend onderzoek is niet nodig. Mochten er toch onverhoopt bomen gekapt gaan worden, dienen deze voorafgaand aan de kap geïnspecteerd te worden op mogelijk aanwezige holtes en de geschiktheid als vliegroute.

3.6 Overige zoogdieren

Actueel en potentieel voorkomende beschermde soorten

Binnen het plangebied is een waarneming bekend van de nationaal beschermde bunzing (NDFF, laatste 5 jaar). De bunzing is echter vrijgesteld door de provincie Groningen. Tijdens

het veldbezoek zijn geen zoogdieren waargenomen. Het plangebied is niet geschikt voor verblijfplaatsen van beschermde soorten.

Analyse en toetsing van mogelijke effecten

Beschermde zoogdiersoorten zijn niet aangetroffen en ook niet te verwachten zodat geen negatieve effecten ontstaan door de geplande herinrichting. Voor passerende vrijgestelde of beschermde soorten dient de zorgplicht in acht te worden genomen, wat inhoudt dat aanwezige dieren de gelegenheid moet worden geboden het plangebied te verlaten.

3.7 Vogels

Actueel en potentieel voorkomende beschermde soorten

Alle inheemse vogels zijn als Vogelrichtlijnsoort beschermd conform artikel 3.1 Wet natuurbescherming. Vogels zijn te allen tijde gedurende het broedseizoen beschermd. Op basis van het bronnenonderzoek is vastgesteld dat er in de directe en wijde omgeving van het plangebied meerdere (broed)vogelsoorten zijn waargenomen in en nabij het plangebied (NDFF, laatste 5 jaar). Tijdens het veldbezoek waren veel roeken nabij het plangebied aanwezig. Nesten van deze soort zijn niet waargenomen. Aanwezigheid van een roekenkolonie in de directe omgeving van het plangebied is uit te sluiten.

Analyse en toetsing van mogelijke effecten

Verstoring van vogels treedt op wanneer er werkzaamheden uitgevoerd worden in de nabijheid van broedende vogels rond het werkgebied. Het betreft binnen dit project broedende vogels in bomen. Door buiten het broedseizoen te werken, wordt verstoring van broedende vogels voorkomen. De broedperiode loopt globaal van half maart tot begin augustus. Indien het niet te vermijden is in het broedseizoen te werken dient eerst onderzocht te worden of er in de nabijheid nesten of broedende vogels aanwezig zijn die verstoord kunnen worden. Indien toch een broedgeval aanwezig is binnen de verstoringsafstand van de werkzaamheden, wordt gewacht met de werkzaamheden tot het moment dat de vogels uitgevlogen zijn. Jaarrond beschermde nesten zijn niet aanwezig in het plangebied. Als buiten het broedseizoen wordt gewerkt zijn negatieve effecten voor vogels uit te sluiten.

3.8 Amfibieën en Reptielen

Actueel en potentieel voorkomende beschermde soorten

Er zijn binnen of nabij het plangebied geen waarnemingen bekend van amfibieën of reptielen (NDFF, laatste 5 jaar). Wel kunnen algemene soorten amfibieën in deze regio voorkomen. Binnen het plangebied is geen geschikt habitat aanwezig voor deze soortgroepen.

Analyse en toetsing van mogelijke effecten

Wegens het ontbreken van geschikt habitat voor amfibieën en reptielen binnen het plangebied, zijn deze hier niet te verwachten. Wel kunnen (algemene vrijgestelde) amfibieënsoorten voorkomen binnen of nabij het plangebied. Voor aanwezige dieren dient de zorgplicht in acht genomen te worden, wat voornamelijk inhoudt dat deze de gelegenheid moet worden geboden het plangebied te verlaten.

3.9 Vissen

Actueel en potentieel voorkomende beschermde soorten

Binnen het plangebied zijn geen waarnemingen bekend van beschermde vissoorten (NDFF, laatste vijf jaar). Binnen het plangebied is geen geschikt habitat in de vorm van open water aanwezig. Deze soortgroep behoeft hierdoor geen verdere toetsing.

3.10 Ongewervelden

Actueel en potentieel voorkomende beschermde soorten

Vanuit het bronnenonderzoek zijn geen waarnemingen bekend van beschermde soorten ongewervelden (NDFF, laatste vijf jaar). Tijdens het veldbezoek zijn geen aanvullende waarnemingen gedaan.

Analyse en toetsing van mogelijke effecten

Er zijn binnen het plangebied geen beschermde soorten waargenomen of te verwachten. Derhalve hebben de werkzaamheden geen negatief effect op deze soortgroep en is aanvullend onderzoek niet noodzakelijk.

4 Natuurbeleidskaders

4.1 Toetsingskader

Het beleidskader van de overheid dat niet in wetgeving is vastgelegd bestaat uit:

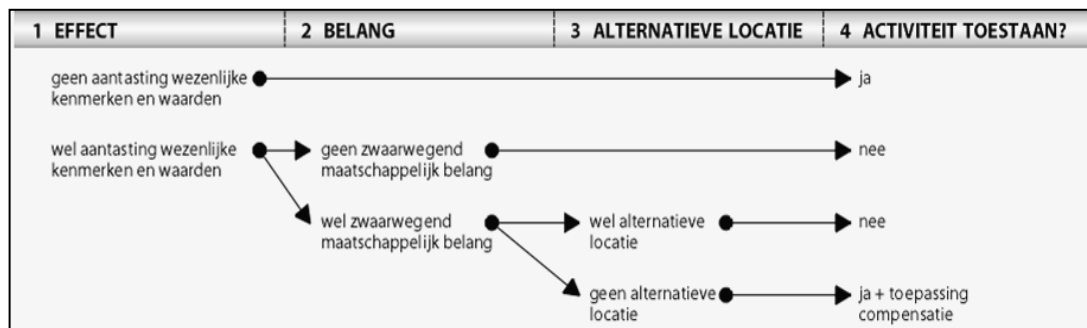
- Provinciaal beleid
 - Natuurnetwerk Nederland (NNN).

4.2 Natuurnetwerk Nederland

Toetsingskader

De wettelijke bescherming (Wro) van het NNN is geregeld via het bestemmingsplan.

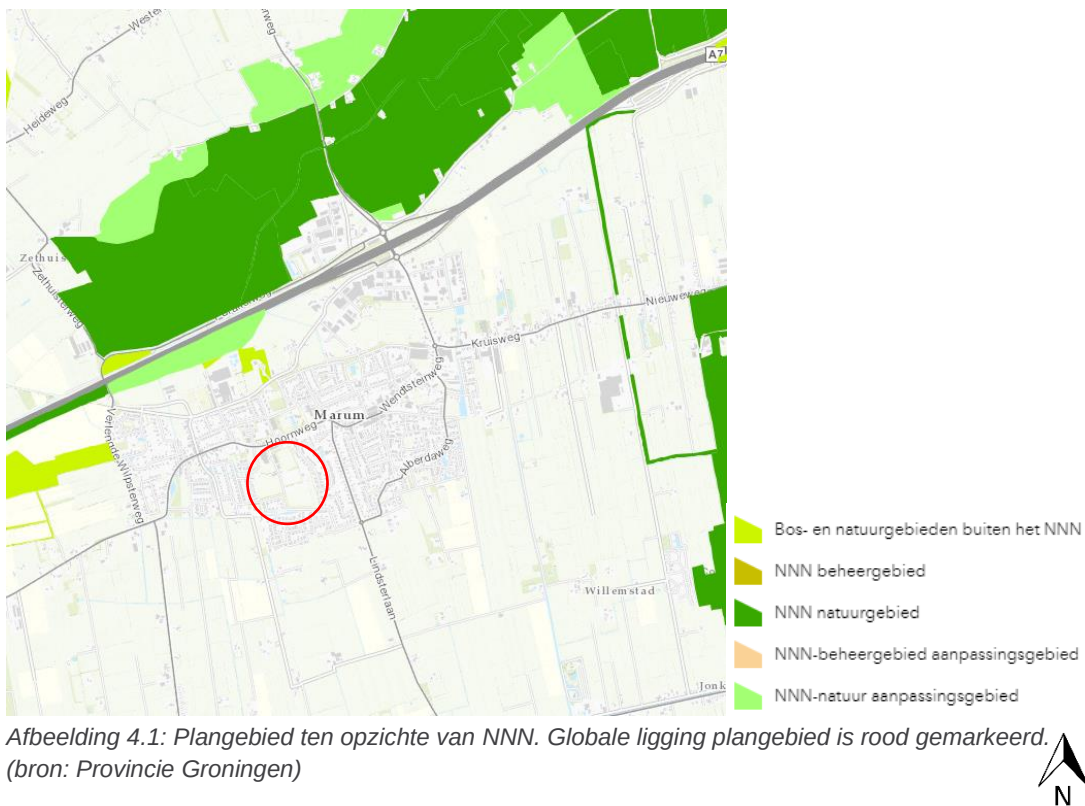
De afweging voor ingrepen in het NNN gaat volgens het 'nee, tenzij-principe'. In onderstaand schema is dit stapsgewijs weergegeven. Ingrepen met een significant negatieve invloed op de wezenlijke kenmerken en waarden mogen niet plaatsvinden, tenzij er sprake is van een zwaarwegend maatschappelijk belang en indien er geen alternatieven zijn. Indien bij een ingreep schade wordt aangericht aan een NNN-gebied, dan dient dit in ieder geval gemitigeerd te worden. De resteffecten aan verlies van kwaliteit en/of oppervlakte dient te worden gecompenseerd. Daarnaast kan salderen van positieve en negatieve effecten op het NNN uitkomst bieden om projecten in het NNN te realiseren. Het verkennend natuuronderzoek geeft inzicht in de ligging van NNN gebieden in de omgeving van het plangebied en de noodzaak voor het doorlopen van 'nee, tenzij, procedure'. Een "nee, tenzij-toets" behoeft alleen te worden doorlopen indien er sprake is van een RO-procedure met betrekking tot wijziging van de bestemming van het plangebied.

Schema: Het 'nee, tenzij'-principe van het compensatiebeginsel.

Inventarisatie

Het plangebied ligt buiten NNN. In afbeelding 4.1 is de ligging van het plangebied ten opzichte van NNN weergegeven.

Afbeelding 4.1: Plangebied ten opzichte van NNN. Globale ligging plangebied is rood gemarkeerd. (bron: Provincie Groningen)

Analyse en toetsing effecten

Het plangebied valt buiten de begrenzing van NNN in Groningen en valt tevens niet in overige natuurzones. Derhalve zullen geen negatieve effecten optreden ten aanzien van de kernwaarden van NNN Groningen.

5 Conclusies

Wet natuurbescherming

Natura 2000-gebieden

Dichtstbij gelegen Natura 2000-gebied is Bakkeveense Duinen en ligt op dusdanige afstand van het plangebied (ca. 5,5 km) dat geen verstoring door licht, geluid of beweging zal plaatsvinden.

Alleen tijdens de aanlegfase wordt een toename van de stikstofuitstoot verwacht. Om te kunnen beoordelen hoeveel stikstof maximaal neerslaat op gevoelige habitattypen is een Aeriusberekening uitgevoerd. De rekenresultaten laten geen resultaten zien hoger dan 0,00 mol N/ha/jr. Hierdoor is de realisatie van het IKC te Marum vergunningsvrij. De gebruiksfase bestaat uit de bundeling van een aantal kindfuncties op één locatie terwijl ze in de huidige situatie verspreid door Marum zitten. Doordat de functies niet uitbreiden of wijzigen wordt logischerwijs geen verkeer aantrekkende werking verwacht en zal de uitstoot van stikstof niet toenemen.

Soortenbescherming

Er zijn binnen het plangebied geen beschermde soorten waargenomen. Derhalve zullen geen negatieve effecten ontstaan voor beschermde soorten.

Om verstoring van *broedende vogels* te voorkomen zullen de werkzaamheden buiten het broedseizoen (grofweg half maart t/m juli met uitloop tot halverwege augustus) uitgevoerd moeten worden. Indien uitvoering van de werkzaamheden in het broedseizoen niet is te voorkomen, dient het terrein en de omringende bomen voorafgaand aan de werkzaamheden geïnspecteerd te worden door een deskundig ecooloog op aanwezigheid van in gebruik zijnde vogelnesten. Deze dienen mogen niet verstoord worden zolang ze in gebruik zijn.

Zorgplicht

Om verstoring van migrerende, overvliegende of foeragerende vleermuizen te voorkomen, dienen de werkzaamheden zo veel als mogelijk overdag uitgevoerd te worden en dient waar mogelijk tussen zonsondergang en zonsopgang geen directe werkverlichting of strooiverlichting (m.u.v. voertuigen) toegepast te worden, die op bosjes, bomen en gebouwen kan schijnen.

Voor eventueel aanwezige algemene (vrijgestelde) soorten in de Provincie Groningen geldt een vrijstelling van de verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming. Hiervoor geldt wel de zorgplicht, wat betekent dat nadelige gevolgen voor planten en dieren zoveel mogelijk moet worden voorkomen. Aanwezige dieren dienen in de gelegenheid gesteld te worden het plangebied te verlaten.

Natuurbeleidskaders

Natuurnetwerk Nederland

Het plangebied valt buiten de begrenzing van NNN in Groningen en valt tevens niet in overige natuur. Derhalve zullen geen negatieve effecten optreden ten aanzien van de kernwaarden van NNN Groningen.

Samenvattende tabel

	Effecten	Nader (veld) onderzoek	Nader effect onderzoek	Mitigerende maatregelen*	Nadere procedure
Wet natuurbescherming, Natura 2000-gebieden	Geen	Geen	Geen	Geen	Geen
Wet natuurbescherming, soorten bescherming	Broedvogels	Geen	Geen	Werken buiten broedseizoen.	Geen
Natuurnetwerk Nederland	Geen	Geen	Geen	Geen	Geen

** mogelijke maatregelen om effecten te voorkomen*

6 Bronnenlijst

- juli 2019: Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF);
- juli 2019: <https://www.verspreidingsatlas.nl/>;
- juli 2019 Natuurbeheerplankaart Groningen (NNN);
- juli 2019: <https://www.synbiosis.alterra.nl/>;

Bijlage 1: Aeries berekening

Separaat bijgevoegd.

Notitie

Onderwerp: IKC Marum – AERIUS-berekening
 Projectnummer: 368302
 Referentienummer: SWNL0252664
 Datum: 22-11-2019

1 Inleiding

De gemeente Westerkwartier is van plan om op het westelijk deel van het sportcomplex De Holten in Marum te ontwikkelen tot een IKC (Integraal Kind Centrum), waarbij meerdere kindfuncties samengevoegd worden in een gebouw. In Figuur 1-1 is de globale ligging van het plangebied weergegeven. Om dit te kunnen realiseren wordt een bestemmingsplanprocedure gestart. Voor een bestemmingsplanprocedure zijn diverse milieuonderzoeken nodig. Een van de onderzoeken is stikstofdepositie. In deze notitie wordt nader onderzocht of de voorgenomen planontwikkeling nadelige gevolgen heeft voor de natuur. Hiervoor worden de effecten van het te ontwikkelen plan op de stikstofdepositie in stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden inzichtelijk gemaakt. Daarbij wordt nagegaan of het plan significante negatieve effecten levert in 1) stikstofgevoelige habitattypen en/of 2) stikstofgevoelige leefgebieden. Op basis van deze resultaten wordt duidelijk of er significante effecten optreden en of vergunningverlening in het kader van de Wet natuurbescherming nodig is. In deze notitie zijn de uitgangspunten en resultaten vastgelegd van de berekeningen van de stikstofdepositie als gevolg van het voorgenomen plan.

Figuur 1-1 Globale ligging van het plangebied (zwart gemarkeerd)

2 Wettelijke kader en methodiek

2.1 Wettelijk kader

Met de Wet natuurbescherming (Wnb) worden soorten en habitattypen van Natura 2000-gebieden beschermd waarvoor instandhoudingsdoelen zijn geformuleerd. Hieruit volgt dat een project of plan niet mag leiden tot negatieve effecten op deze instandhoudingsdoelstellingen. In veel Natura 2000-gebieden is door een overbelasting van stikstof (stikstofoxiden en ammoniak) een probleem met de realisatie van de instandhoudingsdoelstellingen van habitattypen en leefgebieden. Nieuwe ontwikkelingen die een toename van de stikstofdepositie tot gevolg hebben kunnen hierdoor negatieve gevolgen hebben voor de instandhoudingsdoelstellingen.

2.2 Methodiek

In dit onderzoek is met behulp van het rekenmodel AERIUS Calculator 2019 de stikstofdepositie (mol N/ha/jaar) op stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden ten gevolge van de planontwikkeling berekend. Voor het berekenen van de stikstofdepositie worden in het rekenmodel de emissies van stikstof in de verschillende situaties ingevoerd. Het rekenmodel berekent vervolgens de verspreiding van deze stikstofemissies en de stikstofdepositie op stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden.

Indien de berekende toename van de stikstofdepositie groter is dan 0,00 mol N/ha/jaar is een vergunning Wet natuurbescherming nodig.

3 Effecten planontwikkeling

Als gevolg van de planontwikkeling ontstaan emissies van stikstof (NO_x en NH_3) tijdens de werkzaamheden in de aanlegfase en/of gebruiksfase van het plan. Beide fases zijn onderzocht om te beoordelen of de voorgenomen planontwikkeling een toename in stikstofdepositie oplevert in Natura 2000-gebieden. Ook is er gekeken naar de huidige situatie om te beoordelen of er emissie van stikstof vrijkomt.

3.1 Projectomschrijving

Het plan is om een IKC, waarbij meerdere kindfuncties worden ondergebracht op één locatie, te realiseren in 2021. De verwachting is dat het project binnen 40 werkweken is gerealiseerd. De totale uitvoering bedraagt één jaar en het maatgevende jaar voor de uitvoering (de aanlegfase/bouwfase) is 2021.

3.2 Emissies huidige situatie

In de huidige situatie bevindt zich de planlocatie op een sportveld van een sportcomplex. Er komt hierbij geen emissie NO_x of NH_3 vrij en daarom vindt er ook geen stikstofdepositie in stikstofgevoelige natuurgebieden plaats.

3.3 Emissies aanlegfase

Tijdens de aanlegfase worden mobiele werktuigen ingezet voor de bouwwerkzaamheden. Daarbij vinden er transportbewegingen plaats voor aan- en afvoer van materieel en materialen. Aangezien op dit moment onbekend is welke werktuigen ingezet gaan worden tijdens de aanlegfase is met behulp van AERIUS Calculator 2019 een scenario berekend bij welke inzet, uitgedrukt in een totale emissie van alle mobiele werktuigen (kg NO_x /jaar), en inclusief de transportbewegingen, net geen toename van meer dan 0,00 mol N/ha/jaar optreedt. De berekening betreft hiermee de maximale inzet per jaar gedurende aanlegfase.

Op basis van de maximale emissie wordt vervolgens bepaald hoeveel mobiele werktuigen er gemiddeld per dag ingezet kunnen worden. In bijlage 1 is het resultaatbestand van AERIUS Calculator toegevoegd.

3.3.1 Emissies wegverkeer

In de berekeningen is ervan uitgegaan dat er gedurende een jaar per dag gemiddeld 10 vervoersbewegingen van zware vrachtwagens zijn en 20 vervoersbewegingen voor licht verkeer. Dit zijn 5 zware vrachtwagens en 10 personenauto's/busjes per dag. Dit zijn op jaarbasis 1.825 vrachtwagens en 3.650 auto's. Voor de voertuigen is de gemiddelde emissie-standaard (g/km/voertuig) van het Nederlandse wagenpark in 2021 toegepast. Aangenomen is dat alle voertuigen van en naar de oprit van de A7 rijden via Wendtsteinweg en Noorderweg en weer terug. Voor de transportroutes is het snelheidsprofiel 'Binnen bebouwde kom' gehanteerd.

3.3.2 Emissies mobiele werktuigen

De aantallen voertuigen zijn ingeschat om zo een ijkpunt aan transportbewegingen per jaar te hebben op basis waarvan de totale emissie van de mobiele werktuigen kan worden berekend. Om bij deze hoeveelheid transportbewegingen op een maximale toename van de depositie van 0,00 mol N/ha/jaar uit te komen, mag de emissie van de mobiele werktuigen binnen het plangebied maximaal 385 kg NO_x/jaar bedragen.

Deze totale emissie van de mobiele werktuigen (graafmachine, shovel, kranen etc.) is vertaald naar een totaal energieverbruik (kWh/jaar). Het totale energieverbruik is afhankelijk van de emissiestandaard. In Tabel 3-1 is het energieverbruik voor emissiestandaard Stage III en IV weergegeven.

Om een inschatting te krijgen van de maximale inzet van Stage III of Stage IV-materieel binnen het plangebied is het energieverbruik vertaald naar een maximumaantal in te zetten mobiele werktuigen, uitgaande dat de mobiele werktuig continu wordt ingezet over 220 dagen en 8 uur per dag. Ook is er bepaald hoeveel uren een mobiele werktuig voor Stage III en Stage IV ingezet mogen worden gebaseerd op het totale energieverbruik. In Tabel 3-2 zijn deze gegevens gepresenteerd.

Tabel 3-1 Totaal energieverbruik mobiele werktuig

Algemeen	Mobiele werktuig	Mobiele werktuig
Totaal emissie [kg NO _x /jaar]	385	385
Stageklasse	III	IV
Emissiefactor [g/kWh]	3,3	0,36
Totaal energieverbruik [kWh/jaar]	116.666	1.069.444

Tabel 3-2 Maximale inzet en draaiuren mobiele werktuig

Algemeen	Mobiele werktuig (Stage III)	Mobiele werktuig (Stage IV)
Totaal energieverbruik [kWh/jaar]	116.666	1.069.444
Motorvermogen [kW]	200	200
TAF-factor	1,1	1,1
% Belasting [%]	75	75
Gemiddeld aantal werktuig per werkdag	0,40	3,68
Gemiddeld aantal draaiuren per jaar [uur]	707	6.481

3.4 Emissies gebruiksfase

3.4.1 Emissies gebouwen

Met het plan wordt een Integraal Kind Centrum gerealiseerd, waarin twee scholen, een kinderdagverblijf en een consultatiebureau worden gevestigd. Dit pand wordt niet aangesloten op het gasnet, maar wordt op een duurzame manier verwarmd. Hierdoor ontstaan bij de verwarming van het pand geen emissies van stikstof en daarom vindt er ook geen stikstofdepositie in stikstofgevoelige natuurgebieden plaats.

3.4.2 Emissies wegverkeer

Met het plan wordt een Integraal Kind Centrum gerealiseerd, waarin twee scholen, een kinderdagverblijf en een consultatiebureau op één locatie worden gevestigd. In de huidige situatie liggen deze kindgebonden functies verspreid in Marum binnen een afstand van 1 km van het plangebied.

Er vindt een verschuiving plaats van de verkeerstromen binnen Marum, maar het aantal transportbewegingen zal niet toenemen door de realisatie van de IKC. Het kan zelfs zijn dat de transportbewegingen licht afnemen doordat de scholen en het kinderdagverblijf op één locatie bevinden, waardoor ouders minder ritten hoeven te maken.

3.4.3 Projecteffect gebruiksfase

Het in gebruik nemen van het IKC zal geen toename opleveren voor de stikstofdepositie in de Natura 2000 gevoelige gebieden, omdat er geen toename in verkeersbewegingen is en het pand op een duurzame manier wordt verwarmd waarbij geen stikstofemissie vrijkomt.

4 Conclusie

Uit de berekeningen blijkt dat gedurende de aanlegfase geen toename van de stikstofdepositie $> 0,00$ mol N/ha/jaar is als wordt voldaan aan de voorwaarden beschreven in paragraaf 3.2. Tijdens de gebruiksfase is er eveneens geen toename van de stikstofdepositie.

Het voorgenomen plan om een IKC te realiseren in Marum levert op de nabijgelegen stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden geen toename van de stikstofdepositie hoger dan $0,00$ mol N/ha/jaar. Het voorgenomen plan is daarom uitvoerbaar en een vergunning Wet natuurbescherming is niet nodig.

Verantwoording

Titel	IKC Marum – AERIUS-berekening
Projectnummer	368302
Referentienummer	SWNL0252664
Revisie	1.0
Datum	22-11-2019

Auteur	Hoi-Yee Man
E-mailadres	hoi-yee.man@sweco.nl

Gecontroleerd door	Sergej Jansen
Paraaf gecontroleerd	

Goedgekeurd door	Peter Matlung
Paraaf goedgekeurd	

Bijlage 1 AERIUS Calculator rekenresultaat – Aanlegfase

Dit document bevat rekenresultaten van AERIUS Calculator. Het betreft de hoogst berekende stikstofbijdragen per stikstofgevoelig Natura 2000-gebied, op basis van rekenpunten die overlappen met habitattypen en/of leefgebieden die aangewezen zijn in het kader van de Wet natuurbescherming, gekoppeld aan een aangewezen soort, of nog onbekend maar mogelijk wel relevant.

De berekening op basis van stikstofemissies gaat uit van de componenten ammoniak (NH₃) en/of stikstofoxide (NO_x).

Wilt u verder rekenen of gegevens wijzigen? Importeer de pdf dan in Calculator. Voor meer toelichting verwijzen wij u naar de website www.aerius.nl.

Berekening aanlegfase_IKC Marum

- ▶ Kenmerken
- ▶ Samenvatting emissies
- ▶ Depositieresultaten
- ▶ Gedetailleerde emissiegegevens

Verdere toelichting over deze PDF kunt u vinden in een bijbehorende leeswijzer. Deze leeswijzer en overige documentatie is te raadplegen via: www.aerius.nl.

AERIUS CALCULATOR

Contact

Rechtspersoon	Inrichtingslocatie
IKC Marum	sf, sf sf

Activiteit

Omschrijving	AERIUS kenmerk
sf	Rz4aqb5ppVAh

Datum berekening	Rekenjaar	Rekenconfiguratie
08 november 2019, 12:05	2021	Berekend voor natuurgebieden

Totale emissie

Situatie 1

NOx 431,55 kg/j

NH₃ 1,06 kg/j

Resultaten

Hectare met
hoogste bijdrage
(mol/ha/j)

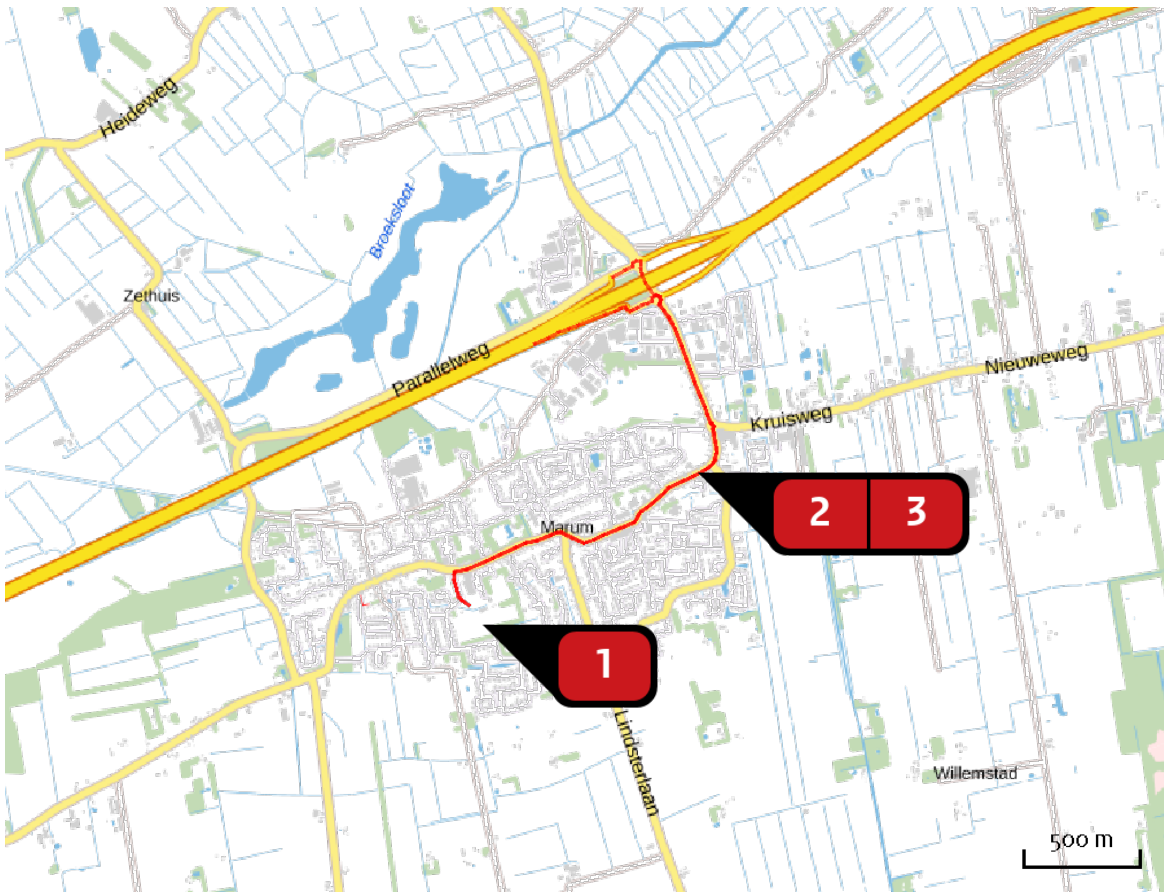
Natuurgebied

Uw berekening heeft geen depositieresultaten opgeleverd boven 0,00 mol/ha/jr.

Toelichting

sf

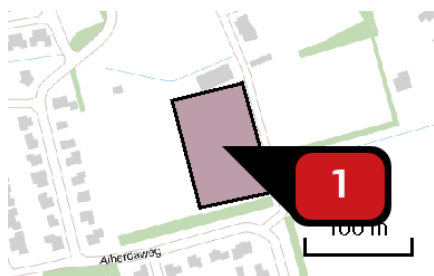
Locatie
aanlegfase_IKC
Marum

Emissie
aanlegfase_IKC
Marum

Bron Sector		Emissie NH ₃	Emissie NO _x
1	 Mobiele werktuig Mobiele werktuigen Bouw en Industrie	-	385,00 kg/j
2	 wegverkeer terug Wegverkeer Binnen bebouwde kom	< 1 kg/j	24,42 kg/j
3	 wegverkeer heen Wegverkeer Binnen bebouwde kom	< 1 kg/j	22,13 kg/j

Emissie
(per bron)
aanlegfase_IKC
Marum

Naam

Mobiele werktuig

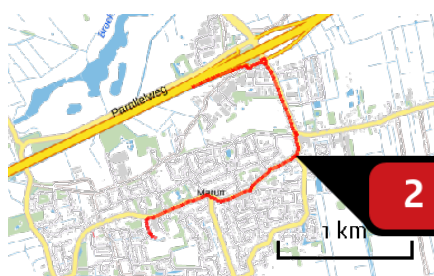
Locatie (X,Y)

213373, 573014

NOx

385,00 kg/j

Voertuig	Omschrijving	Brandstof verbruik (l/j)	Uitstoot hoogte (m)	Spreiding (m)	Warmte inhoud (MW)	Stof	Emissie
AFW	mobiele werktuig		4,0	4,0	0,0	NOx	385,00 kg/j

Naam

wegverkeer terug

Locatie (X,Y)

214361, 573710

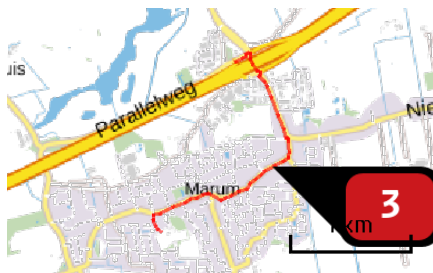
NOx

24,42 kg/j

NH3

< 1 kg/j

Soort	Voertuig	Aantal voertuigen	Stof	Emissie
Standaard	Zwaar vrachtverkeer	5,0 / etmaal	NOx NH3	21,18 kg/j < 1 kg/j
Standaard	Licht verkeer	10,0 / etmaal	NOx NH3	3,24 kg/j < 1 kg/j

Naam **wegverkeer heen**
Locatie (X,Y) **214236, 573635**
NOx **22,13 kg/j**
NH₃ **< 1 kg/j**

Soort	Voertuig	Aantal voertuigen	Stof	Emissie
Standaard	Zwaar vrachtverkeer	5,0 / etmaal	NOx NH ₃	19,19 kg/j < 1 kg/j
Standaard	Licht verkeer	10,0 / etmaal	NOx NH ₃	2,94 kg/j < 1 kg/j

Disclaimer

Hoewel verstrekte gegevens kunnen dienen ter onderbouwing van een vergunningaanvraag, kunnen er geen rechten aan worden ontleend. De eigenaar van AERIUS aanvaardt geen aansprakelijkheid voor de inhoud van de door de gebruiker aangeboden informatie. Bovenstaande gegevens zijn enkel bruikbaar tot er een nieuwe versie van AERIUS beschikbaar is. AERIUS is een geregistreerd handelsmerk in Europa. Alle rechten die niet expliciet worden verleend, zijn voorbehouden.

Rekenbasis

Deze berekening is tot stand gekomen op basis van:

AERIUS versie 2019_20191018_c53b8fdaa8

Database versie b429880a81

Voor meer informatie over de gebruikte methodiek en data zie:

<https://www.aerius.nl/nl/factsheets/uitleg>

Bijlage 2: Toestemmingverlening stikstofdepositie

Rijksoverheid

Toestemmingverlening stikstofdepositie bij nieuwe activiteiten

Aan de hand van onderstaand stappenplan kunt u vaststellen of u vergunningplichtig bent onder de Wet natuurbescherming en welke instrumenten u kunt inzetten om voor een natuurvergunning in aanmerking te komen.

